

Speciale beschermende kleding moet iedereen die veel in het groen is beschermen tegen de beet van een teek.

AKTUEEL

Is het tekenprobleem een tikkende tijdbom?

Speciale antitekenkleding kan 100% veiligheid bieden.

De vaststelling door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) dat teken tegenwoordig ook het encefalitisvirus in ons land kunnen overdragen, maakt investering in speciale antitekenkleding niet alleen verstandig, maar het lijkt erop dat het bittere noodzaak is.

Auteur: Guy Oldenkotte

Tot voor kort was het ernstigste gevolg van een tekenbeet de ziekte van Lyme. Dit is een multisysteemziekte, die kan leiden tot onder andere neurologische, dermatologische, reumatologische, cardiologische, oftalmologische en psychische klachten. Jaarlijks worden naar schatting 1.000 tot 2.500 mensen in ons land gebeten door een teek. De ziekte van Lyme wordt sinds 2009 officieel erkend als beroepsziekte, maar ondanks dat lukt

het wetenschappers al sinds de jaren 70 niet om een adequaat middel te ontwikkelen waarmee deze ziekte kan worden behandeld. De vaststelling dat ook teken in Nederland inmiddels besmet kunnen zijn met het encefalitisvirus, is daarom een veeg teken. Tot voor kort waren alleen gevallen bekend in Zweden, Midden-Europa en Rusland. Het virus kan griep=achtige verschijnselen veroorzaken, maar in

tien procent van de gevallen ook hersenvliesontsteking of zelfs aantasting van het hersenweefsel. De mutatie is dus zorgelijk. Omdat 'voorkomen is beter dan genezen' in dit geval letterlijk het adagium is, lijkt investeren in goede teekwerende werkkleding de enige juiste oplossing. Volgens Han Beumer van Heigo biedt antitekenkleding gelukkig 100% garantie tegen tekenbeten. 'De kleding uit onze Rovince-lijn is

voorzien van ZECK-Protect, een stofje dat de teek doodt, maar dat niet schadelijk is voor de mens. Het tast alleen het zenuwstelsel van de teek aan. Na ongeveer tien seconden begint de teek vreemd te lopen; kort daarna gaat hij dood.' Volgens Beumer biedt de stof optimale garantie. 'Er wordt nog altijd aangeraden om zichzelf te controleren op de aanwezigheid van teken. Die tijd is er wel, omdat het soms 24 uur duurt voordat de teek daadwerkelijk bijt. Maar teken zijn zo klein, dat het soms lastig is vast te stellen of eventuele ziekteverschijnselen ook echt het gevolg zijn van een tekenbeet als men niet weet waarop men moet letten.' Volgens Beumer zien overheid en medici pas de laatste tijd in hoe gevaarlijk de ziekte kan zijn. 'Huisartsen weten pas sinds kort waarop ze moeten letten en de overheid communiceert er tegenwoordig veel over, maar

De ziekte van Lyme wordt sinds 2009 officieel erkend als beroepsziekte

dat is niet voldoende.' Omdat teken tegenwoordig het hele jaar door worden waargenomen, is continue aandacht voor het probleem terecht, zo meent hij. 'De tijd dat teken alleen van mei tot en met september werden gezien, is voorbij. Met de milde winters van tegenwoordig loopt men het hele jaar door kans op een tekenbeet.'

Altijd juist en goed gekleed

Doordat teken tegenwoordig het hele jaar kunnen voorkomen, zijn kledingfabrikanten anders naar speciale antitekenkleding gaan kijken. 'Tegenwoordig bieden we verschillende kledingstukken aan die bij elkaar passen en die groenmedewerkers in staat stellen om comfortabel te werken', zegt Beumer. 'Door het aanbod van verschillende kledingstukken kan de medewerker kleding combineren en, indien nodig, laag voor laag uittrekken om comfortabel te blijven werken zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de bescherming tegen teken.' Als voorbeeld noemt Beumer de speciale desert-overhemden. 'Deze zijn voorzien van ritsen onder de oksels, zodat ze luchtiger kunnen worden gemaakt wanneer de buitentemperatuur hoog is.' Uitgangspunt voor de Rovince-lijn is, zo zegt Beumer, om passende kleding te bieden die dekkend is en die werk-

nemers in staat stelt kledingstukken te combineren, zodat ze er goed en representatief uitzien terwijl ze comfortabel en veilig hun werkzaamheden kunnen verrichten. Beumer wijst er echter op dat hij alleen voor de Rovince-lijn van Heigo spreekt. 'De materialen en speciale antiteekmiddelen voor deze lijn worden al jaren regelmatig getest door het Duitse TÜV-instituut. De kwaliteit daarvan staat inmiddels vast. Maar we zien dat sommige fabrikanten een inhaalslag proberen te maken. Dat zou ten koste kunnen gaan van de kwaliteit.' Om de verwarring compleet te maken, roepen veel fabrikanten dat hun product 'dermatologisch getest' is: een kreet die de oplettende tv-kijker ook bij reclame voor schoonheidsmiddelen of lichaamsverzorging kan waarnemen, maar die alleen aangeeft dat het middel niet schadelijk is voor de gezondheid van de gebruiker. De populariteit van de kreet lijkt afbreuk te doen aan de effectiviteit. In dat opzicht komt een andere reclamespreuk hier goed van pas: 'resultaten uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst'. Beumer ziet de ironie er wel van in. 'Wij zijn continu bezig met onderzoek naar teken. Daarbij kijken we naar de gegevens van TNO, TÜV en verschillende ziekenhuizen. Elke ontwikkeling die ons van belang lijkt, nemen wij mee.'

Medewerkers van de afdeling muskusratbestrijding van het waterschap Rivierenland zijn hele dagen in het veld te vinden.

Met de milde winters van tegenwoordig loopt men het hele jaar door kans op een tekenbeet

Normaal behandelen

Volgens Beumer kan de kleding normaal worden gewassen, maar de effectiviteit van de werkzame stof stelt wel een maximum aan het aantal wasbeurten. 'Na zo'n 80 wasbeurten zal de effectiviteit van de antiteekcoating beginnen af te nemen. Na ongeveer 120 wasbeurten is de coating helemaal weg.' Om enigszins zicht te houden op het aantal wasbeurten, zijn er organisaties die de kleding voor de werknemers (laten) wassen. Zo weet men precies hoe vaak de kledingstukken zijn gewassen. Ruben Verwoert, teamleider van de afdeling muskusratbestrijding bij het waterschap Rivierenland, kent de verhalen. De 80 tot 90 medewerkers van zijn afdeling zijn echter helemaal zelf verantwoordelijk voor hun teekbeschermende kleding. 'Preventie tegen tekenbeten is bij ons heel belangrijk. Onze medewerkers zijn de hele dag

5 min. leestijd

Vanwege die keuzevrijheid draagt niet iedereen altijd dezelfde kledingstukken

buiten in de natuur en lopen dus een grote kans om gebeten te worden door een teek. Jaarlijks wordt het bloed van alle medewerkers onderzocht en ook beschikken we over speciale spuitbusjes die medewerkers extra bescherming moeten geven. Om de bescherming compleet te maken, krijgen alle werknemers een budget waarmee ze zelf via de website antitekenkleding mogen bestellen.' Verwoert kent de verhalen van mensen die ooit gebeten zijn door een teek. 'Ik ken twee mensen die wel een antibioticakuur hebben gevolgd, maar nooit meer echt de oude zijn geworden. Dat willen wij bij onze medewerkers voorkomen.'

Werknemers bij het waterschap Rivierenland mogen zelf bepalen welke kledingstukken ze bestellen. Volgens Han Beumer omvat het pakket onder meer sokken, overhemden, fleecvesten, broeken en jassen. 'Wanneer ze de bestelling via de website hebben geplaatst, wordt ons logo door Heigo op de kledingstukken aangebracht, waarna ze bij ons worden afgeleverd.' Vanwege die keuzevrijheid draagt niet iedereen altijd dezelfde kledingstukken, maar dat doet geen afbreuk aan

TEKEN

Teken zijn geleedpotige parasieten, die behoren tot de klasse van de spinachtigen. Teken en mijten zijn nauw aan elkaar verwant, maar de precieze relatie is onduidelijk. Teken bijten zich vast in de huid en leven van het bloed van gewervelde dieren. Ze voeden zich enkele uren tot dagen met het bloed, totdat ze uiteindelijk op de grond vallen. In een artikel dat in 2015 verscheen in ons blad Boomzorg, vertelde onderzoeker Arnold van Vliet (Wageningen Universiteit) dat het aantal teken de afgelopen jaren is toegenomen. Van Vliet wijt dat aan de milde winters van de afgelopen paar jaar. Daardoor is de muizenpopulatie op veel plaatsen toegenomen. Muizen worden gezien als dragers en verspreiders van teken.

de uitstraling. 'Het ziet er altijd netjes en verzorgd uit. We letten erop dat onze werknemers er goed gekleed en verzorgd bij lopen. Dit is in het belang van hun veiligheid, maar de medewerkers zijn uiteindelijk ook ambassadeurs voor onze organisatie.' Met name het draagcomfort is belangrijk, merkt Verwoert op. 'Er is niets oncomfortabeler dan de hele dag in lieslaarzen lopen.'

Ook Fred van der Kraats van de afdeling Sport van de gemeente Leidschendam-Voorburg draagt tegenwoordig consequent speciale kleding die hem moet beschermen tegen tekenbeten. 'Ik heb zelf een tekenbeet gehad. De teek is verwijderd en vervolgens heb ik een speciale antibioticakuur moeten slikken, vandaar dat ik geen risico's meer wil lopen.' Van der Kraats' verzoek om speciale broeken werd door de gemeente direct ingewilligd. 'De ziekte van Lyme is erkend als beroepsziekte. Het is daarom in het belang van zowel werknemer als werkgever om samen een oplossing te vinden voor kleding die de kans op deze ziekte kan verkleinen.' Bij de gemeente Leidschendam-Voorburg en het waterschap

Rivierenland werd er niet moeilijk over gedaan. 'Wij hebben een speciale werkgroep die continu naar kleding kijkt', zegt Ruben Verwoert van het waterschap. Werkgevers doen er verstandig aan om actief of zelfs proactief antitekenkleding te overwegen. 'Omdat de ziekte van Lyme een beroepsziekte is, stellen de arboregels dat de werkgever alles in het werk moet stellen om te voorkomen dat medewerkers deze ziekte oplopen. Een werkgever die weinig of geen aandacht schenkt aan het aanschaffen van de juiste beschermende kleding, is dus in overtreding', aldus Han Beumer van Heigo.

Be social

Scan of ga naar:

<http://www.Stad+Groen.nl/artikel.asp?id=41-6004>

Teken zijn klein, maar een beet kan grote gevolgen hebben.